

आर्थिक विधेयक, २०८१ र भन्सार महसुल विधेयक, २०८१ मा भएका मुख्य मुख्य संशोधनहरु:

१. साविकको आर्थिक ऐन, २०८० को भन्सार सम्बन्धी अनुसूची १ को दफा ३ र ४ हटाइएको:-

- ~~दफा ३: भारतबाट हुने पैठारीमा महसुल छुट हुने: भारतमा उत्पादित मालवस्तु भारतबाटै नेपालभित्र प्रतीतपत्रको माध्यमद्वारा पैठारी हुँदा मूल्यगत दर (परिमाणगत दर बाहेक) अनुसार लाग्ने भन्सार महसुलमा पाँचदेखि तीस प्रतिशतसम्मको दरमा पाँच प्रतिशत र सोभन्दा बढीका दरमा तीन प्रतिशत छुट दिइनेछ।~~
  - ~~दफा ४: चीनको तिब्बतबाट हुने पैठारीमा महसुल छुट हुने: जनवादी गणतन्त्र चीनमा उत्पादित मालवस्तु चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतबाट स्थल मार्ग हुँदै नेपालभित्र प्रतीतपत्रको माध्यमबाट पैठारी हुँदा मूल्यगत दर (परिमाणगत दर बाहेक) अनुसार लाग्ने भन्सार महसुलमा पाँचदेखि तीस प्रतिशतसम्मको दरमा पाँच प्रतिशत र सोभन्दा बढीका दरमा तीन प्रतिशत छुट दिइनेछ।~~
- (आर्थिक ऐन, २०८० को दफा ३ र ४ खारेज गरिएको।)

२. देहायको उपशीर्षकमा राष्ट्रिय उपशीर्षक कायम गरिएको:-

सि.नं.	पुरानो उपशीर्षक	नयाँ राष्ट्रिय उपशीर्षक
१	०८०४.५०.०० -अम्बा, आँप म्याङ्गोस्टीन (कुसुम फल)	०८०४.५०.१० -अम्बा, आँप र म्याङ्गोस्टीन:
		०८०४.५०.२० ---अम्बा
		०८०४.५०.३० ---आँप
		०८०४.५०.३० ---म्याङ्गोस्टीन
२	२२०३.००.०० माल्टबाट बनाइएको बियर।	२२०३.००.१० माल्टबाट बनाइएको बियर:
		२२०३.००.२० ---५ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको
		२२०३.००.२० ---५ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको
३	२२०८.७०.०० -लिकर्स र कर्डियलहरु:	२२०८.७०.२० ---मदिरा मिश्रित तयारी पेय (५ प्रतिशतसम्म अल्कोहलको मात्रा भएको)
४	२४०४.१२.०० --अन्य, निकोटिन भएको:	२४०४.१२.१० --अन्य, निकोटिन भएको:
		२४०४.१२.१० --विद्युतीय चुरोट (भेप)
		२४०४.१२.१० ---अन्य
५	२४०३.९९.२० ---चुना मिलाई खाने खुद्रा बिक्रीका लागि प्याकिङ्ग गरिएको सुर्ती	२४०३.९९.२० ---खुद्रा बिक्रीका लागि नराखिएको काटिएको सुर्ती (कट टोबाको); धुलो सुर्ती (डस्ट टोबाको)
६	२४०३.९९.३० ---खुद्रा बिक्रीका लागि नराखिएको काटिएको सुर्ती (कट टोबाको); धुलो सुर्ती (डस्ट टोबाको)	२४०३.९९.३० ---चुना मिलाई खाने खुद्रा बिक्रीका लागि प्याकिङ्ग गरिएको सुर्ती
७	२९०३.४३.०० --फलुरोमिथेन (एचएफसी-४१), १,२-डाइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१५२) र १,१-डाइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१५२ए)	--फलुरोमिथेन (एचएफसी-४१), १,२-डाइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१५२) र १,१-डाइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१५२ए):
		२९०३.४३.१० ---फलुरोमिथेन (एचएफसी-४१)
		२९०३.४३.२० ---१,२-डाइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१५२)
		२९०३.४३.३० ---१,१-डाइफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१५२ए)
८	२९०३.४५.०० --१,१,१,२-टेट्राफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१३४ए), र १,१,२,२-टेट्राफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१३४)	--१,१,१,२-टेट्राफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१३४ए), र १,१,२,२-टेट्राफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१३४):
		२९०३.४५.१० ---१,१,१,२-टेट्राफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१३४ए)
		२९०३.४५.२० ---१,१,२,२-टेट्राफ्लुरोइथेन (एचएफसी-१३४)
९	२९०३.४६.०० --१,१,१,२,३,३,३-हेप्टाफ्लुरोप्रोपेन (एचएफसी-२२७इए), १,१,१,२,२,३-	--१,१,१,२,३,३,३-हेप्टाफ्लुरोप्रोपेन (एचएफसी-२२७इए), १,१,१,२,२,३-हेक्साफ्लुरोप्रोपेन (एचएफसी-

		वा सोभन्दा बढी भएका	३८२७.६५.१०	---R 448A
			३८२७.६५.९०	---अन्य
१६	१४०४.९०.९०	---अन्य	१४०४.९०.९१	----कोकोपिट
			१४०४.९०.९९	----अन्य
१७	२७१०.१९.९५	----व्हाइट आयल/लिक्विड प्याराफिन आयल	२७१०.१९.९५	----व्हाइट आयल
			२७१०.१९.९६	----लिक्विड प्याराफिन आयल
१८		--अन्य:		--अन्य:
	४०१६.९९.१०	---रबर रोल्स	४०१६.९९.१०	---रबर रोल्स
	४०१६.९९.९०	---अन्य	४०१६.९९.२०	---रबरको साँचो (मोल्ड)
			४०१६.९९.९०	---अन्य

३. देहायका उपशीर्षकमा कृषि सुधार शुल्क ५ प्रतिशत बाट ९ प्रतिशत कायम गरिएको छः-

भाग-०३				
०३०२.१३.००	०३०२.१४.००	०३०२.१९.००	०३०२.२१.००	०३०२.२२.००
०३०२.२३.००	०३०२.२४.००	०३०२.२९.००	०३०२.३१.००	०३०२.३२.००
०३०२.३३.००	०३०२.३४.००	०३०२.३५.००	०३०२.३६.००	०३०२.३९.००
०३०२.८१.००	०३०३.११.००	०३०३.१२.००	०३०३.१३.००	०३०३.१९.००
०३०३.२३.००	०३०३.२४.००	०३०३.२५.००	०३०३.२९.००	०३०३.३२.००
०३०३.४१.००	०३०३.४२.००	०३०३.४३.००	०३०३.४४.००	०३०३.४५.००
०३०३.४६.००	०३०३.४९.००	०३०३.५१.००	०३०३.५३.००	०३०३.५४.००
०३०३.५५.००	०३०३.५६.००	०३०३.५७.००	०३०३.५९.००	०३०३.६३.००
०३०३.६४.००	०३०३.६५.००	०३०३.६६.००	०३०३.६७.००	०३०३.६८.००
०३०३.६९.००	०३०३.८१.००	०३०३.८२.००	०३०३.८३.००	०३०३.८४.००
०३०३.८९.००				

४. निकासी महसुल दरमा भएको परिवर्तनः-

उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	साविक दर	हालको दर	कैफियत
	मुकवा कोसे वनस्पतिहरू, कोसा छोडाएका, बोका छोडाएका वा नछोडाएका वा दलेका वा नदलेका।			
	मुसुरोहरू			
०७१३.४०.९०	मुसुरोको दाल (स्प्लिट रेड लेन्टिल्स)	प्रति कि.ग्रा. रु.१।-	हटाइएको।	
१४०४.९०.९९	----अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.५।-	उपशीर्षक १४०४.९०.९१ मा निकासी महसुल नलाग्ने व्यवस्था गरिएको।	
३९०२.१०.००	-पोलिप्रोपलिन	-	प्रति कि.ग्रा. रु.५।-	नयाँ थप
३९०२.२०.००	-पोलिआइसोब्युटलिन	-	प्रति कि.ग्रा. रु.५।-	नयाँ थप
३९०२.३०.००	-प्रोपलिन कोपोलिमरहरू	-	प्रति कि.ग्रा. रु.५।-	नयाँ थप
३९०२.९०.००	-अन्य	-	प्रति कि.ग्रा. रु.५।-	नयाँ थप
४४०१.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०१.१९.००	--नौरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०१.२१.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।

उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	साविक दर	हालको दर	कैफियत
४४०१.२२.००	--गौरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०१.३१.००	--काठका मुटुका (उडपेलेट) हरू	१०%	हटाइएको।	
४४०१.३२.००	--काठका ब्रिकेटहरू	१०%	हटाइएको।	
४४०१.३९.००	--अन्य	१०%	हटाइएको।	
४४०३.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.१२.००	--गौरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.२१.००	--सल्लाको (पाइनस प्रजातिहरू), सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ सेन्टिमिटर वा बढी भएको	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.२२.००	--सल्लाको (पाइनस जातहरू), अन्य	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.२३.००	--देवदारु (एबिस प्रजातिहरू) र सरल (पिसिया प्रजातिहरू) को, कुनै पनि तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ सेन्टिमिटर वा बढी भएको	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.२४.००	--देवदारु (एबिस प्रजातिहरू) र स्पूस (पिसिया प्रजातिहरू) को, अन्य	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.२५.००	--अन्य, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ सेन्टिमिटर वा बढी भएको	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.२६.००	--अन्य	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.४१.००	--गाढा रातो मेरान्ती, हलुका रातो मेरान्ती र मेरान्ती बकाउ	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.४२.००	--टिक	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.४९.००	--अन्य	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.९१.००	--ओकको (क्वेरकस् प्रजातिहरू)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.९३.००	--बीच (फागस प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मि. वा बढी भएको	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.९४.००	--बीच (फागस प्रजातिहरू) को, अन्य	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.९५.००	--भोजपत्र (बर्च) (बेटुला प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मि. वा बढी भएको	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.९६.००	--भोजपत्र (बर्च) (बेटुला प्रजातिहरू) को, अन्य	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.९७.००	--लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस प्रजातिहरू) को	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.९८.००	--मसला (युकलिप्टस प्रजातिहरू) को	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.९९.१०	---५ इञ्च वा सोभन्दा कम मोटाइमा लम्बाइमा चिरेको	२००	५०%	घटाइएको।
४४०३.९९.९०	---अन्य	२००	५०%	घटाइएको।
४४०४.१०.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।

उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	साविक दर	हालको दर	कैफियत
४४०४.२०.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०५.००.००	काठको ऊन; काठको पिठो।	२००	५०%	घटाइएको।
४४०६.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०६.१२.००	--गैरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०६.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०६.१२.००	--गैरकोणधारी (नन्-कोनिफेरस)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.११.००	--सल्ला (पाइन्स प्रजातिहरू) को	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.१२.००	--देवदारु (एविस प्रजातिहरू) र स्प्रुस (पिसिया प्रजातिहरू) को	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.१३.००	--एस-पी-एफ (सरल (पिसिया प्रजातिहरू), सल्लो (पाइन्स प्रजातिहरू) र देवदारु (एविस प्रजातिहरू) को	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.१४.००	--हेम-फर (पश्चिमी हेमलक (सुगा हेटेरो फिल्ला) र देवदारु (एविस प्रजातिहरू) को	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.१९.००	--अन्य	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.२१.००	--महोगानी (स्वीटनिया प्रजातिहरू)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.२२.००	--भिरोला, इम्बुइया र वाल्सा	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.२३.००	--टिक	२००%	५०%	घटाइएको।
४४०७.२५.००	--गाढा रातो मेरान्ती, हलुका रातो मेरान्ती र मेरान्ती बकाउ	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.२६.००	--सेतो लौआन, सेतो मेरान्ती, सेतो सेराया, पहेंलो मेरान्ती र एलान	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.२९.००	--अन्य	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.११.००	--ओकको (क्वेरकस प्रजातिहरू)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.१२.००	--बीचको (फागस प्रजातिहरू)	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.१६.००	--भोजपत्र (बर्च) (बेटुला प्रजातिहरू) को	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.१७.००	--लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस प्रजातिहरू) को	२००	५०%	घटाइएको।
४४०७.१९.००	--अन्य	२००	५०%	घटाइएको।

५. अस्थायी पैठारीमा लाग्ने शुल्क सम्बन्धी परिवर्तन:-

- कार्ने बाहेक अस्थायी पैठारी हुने देहायका सवारी तथा ढुवानी साधनमा देहाय बमोजिम एकमुष्ट शुल्क लाग्नेछः
  - ✓ एल.पी. गर्याँस ढुवानी गरी ल्याउने बुलेट-ट्रकलाई गन्तव्यस्थलमा अनलोड गर्नका लागि वस्तु जाँचपास भएको छुट्यान्ब्वे घण्टासम्मको लागि एक हजार पाँच सय रुपैयाँ; (नयाँ व्यवस्था)

- ✓ एल.पी. ग्याँस बाहेक अन्य वस्तु ढुवानी गरी ल्याएको ट्रक, ट्रेलर, ट्याक्टर र अन्य ढुवानीका साधनहरूलाई सो वस्तु गन्तव्यस्थलमा अनलोड गरी फर्कनका लागि वस्तु जाँचपास भएको बहतर घण्टासम्मको लागि **एक हजार पाँच सय रुपैयाँ**। (नयाँ व्यवस्था)
- ✓ तर पैठारी हुने वस्तु ढुवानी गरी भन्सार यार्ड वा गोदामभित्र अनलोड गरी फर्कनका लागि र वस्तु निकासीका लागि भन्सार यार्ड वा गोदामभित्र रहेको वस्तु लोड गरी फर्कनका लागि रिक्तो कन्टेनर लिई आएको ट्रेलर, ट्रक लगायतका अन्य ढुवानीका साधनलाई यस प्रकरण बमोजिम अस्थायी पैठारी शुल्क लाग्ने छैन।

६. सडक निर्माण दस्तुर सम्बन्धी व्यवस्था:-

शीर्षक	उपशीर्षक	मालवस्तुको विवरण	दस्तुर
८७.०२		ड्राइभर समेत १० वा सोभन्दा बढी यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीहरू।	
		--कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
	८७०२.१०.१०	--बसहरू (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	९%
	८७०२.१०.२०	--मिनिबसहरू (१५ देखि २५ सम्म सिट भएका)	९%
	८७०२.१०.३०	--माइक्रो बसहरू (११ देखि १४ सम्म सिट भएका)	९%
		--१० सिट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.१०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०२.१०.४९	----अन्य	१०%
		--कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	८७०२.२०.१०	--बसहरू (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	९%
	८७०२.२०.२०	--मिनिबसहरू (१५ देखि २५ सम्म सिट भएका)	९%
	८७०२.२०.३०	--माइक्रो बसहरू (११ देखि १४ सम्म सिट भएका)	९%
		--१० सिट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.२०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०२.२०.४९	----अन्य	१०%
		--स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इन्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	८७०२.३०.१०	--बसहरू (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	९%
	८७०२.३०.२०	--मिनिबसहरू (१५ देखि २५ सम्म सिट भएका)	९%
	८७०२.३०.३०	--माइक्रो बसहरू (११ देखि १४ सम्म सिट भएका)	९%
		--१० सिट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.३०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०२.३०.४९	----अन्य	१०%
		--धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
	८७०२.४०.१०	--बसहरू (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	२.५%
	८७०२.४०.२०	--मिनिबसहरू (१५ देखि २५ सम्म सिट भएका)	२.५%
	८७०२.४०.३०	--माइक्रो बसहरू (११ देखि १४ सम्म सिट भएका)	२.५%
		--१० सिट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.४०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	५%
	८७०२.४०.४९	----अन्य	५%
		--अन्य:	
	८७०२.९०.१०	--बसहरू (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	९%
	८७०२.९०.२०	--मिनिबसहरू (१५ देखि २५ सम्म सिट भएका)	९%
	८७०२.९०.३०	--माइक्रो बसहरू (११ देखि १४ सम्म सिट भएका)	९%
		--१० सिट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.९०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०२.९०.४९	----अन्य	१०%

८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरू र अन्य मोटर गाडीहरू (शीर्षक ८७.०२ का बाहेक), स्टेशन वागन र रेसिड कार समेत।	
		--मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरू; गल्फ कार र यस्तै गाडीहरू	
	८७०३.१०.१०	--मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरू	१०%
	८७०३.१०.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निशन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन मात्र भएका:	
		--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. ननाघने:	
		---तीन पाङ्ग्रे गाडीहरू (अटोरिक्सा):	
	८७०३.२१.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
	८७०३.२१.१९	----अन्य	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
		---अन्य:	
	८७०३.२१.९१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.२१.९९	----अन्य	१०%
		--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. नाघने तर १,५०० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.२२.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.२२.९०	---अन्य	१०%
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर ३,००० सी.सी. ननाघने:	
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,००० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.२३.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.२३.१९	----अन्य	१०%
		--सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.२३.२१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.२३.२९	----अन्य	१०%
		--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघने तर ३,००० सी.सी. ननाघने	
	८७०३.२३.३१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.२३.३९	----अन्य	१०%
		--सिलिण्डर क्षमता ३,००० सी.सी. नाघने:	
	८७०३.२४.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.२४.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निशन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.३१.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.३१.९०	---अन्य	१०%
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:	
		---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,००० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.३२.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.३२.१९	----अन्य	१०%
		--सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.३२.२१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.३२.२९	----अन्य	१०%
		--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघने:	
	८७०३.३३.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.३३.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निशन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका बाहेक:	
	८७०३.४०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%

	८७०३.४०.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका बाहेक:	
	८७०३.५०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.५०.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
	८७०३.६०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.६०.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
	८७०३.७०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.७०.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य गाडीहरू, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
		---तीन पांग्रे गाडीहरू:	
	८७०३.८०.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
	८७०३.८०.१९	----अन्य	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
		---अन्य, मोटरको पिकपावर ५० किलोवाट ननाघने:	
	८७०३.८०.२१	----अनएसेम्बलड अवस्थाको	५%
	८७०३.८०.२९	----अन्य	५%
		---अन्य, मोटरको पिकपावर ५० किलोवाट नाघने तर १०० किलोवाट ननाघने:	
	८७०३.८०.५१	----अनएसेम्बलड अवस्थाको	५%
	८७०३.८०.५९	----अन्य	५%
		---अन्य, मोटरको पिकपावर १०० किलोवाट नाघने तर २०० किलोवाट ननाघने:	
	८७०३.८०.६१	----अनएसेम्बलड अवस्थाको	५%
	८७०३.८०.६९	----अन्य	५%
		---अन्य, मोटरको पिकपावर २०० किलोवाट नाघने तर ३०० किलोवाट ननाघने:	
	८७०३.८०.७१	----अनएसेम्बलड अवस्थाको	५%
	८७०३.८०.७९	----अन्य	५%
		---अन्य, मोटरको पिकपावर ३०० किलोवाट नाघने:	
	८७०३.८०.८१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	५%
	८७०३.८०.८९	----अन्य	५%
		---अन्य:	
	८७०३.८०.९१	----अनएसेम्बलड अवस्थाको	५%
	८७०३.८०.९९	----अन्य	५%
		-अन्य:	
	८७०३.९०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाको	१०%
	८७०३.९०.९०	---अन्य	१०%
८७.०४		सामान दुबानी गर्ने अन्य मोटर गाडीहरू।	
	८७०४.१०.००	-राजमार्गभन्दा बाहिरको प्रयोगका लागि अभिकल्पित डम्परहरू	९%
		-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
		--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:	
	८७०४.२१.१०	---मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
	८७०४.२१.२०	---मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	१०%

	८७०४.२१.३०	--डेलिभरी भ्यान	१०%
	८७०४.२१.४०	--तीनपाङ्ग्रे गाडी	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
	८७०४.२१.५०	--प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
	८७०४.२१.६०	--कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
	८७०४.२१.९०	--अन्य	१०%
		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघ्ने तर २० टन ननाघ्ने:	
	८७०४.२२.१०	--मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
	८७०४.२२.२०	--दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	९%
	८७०४.२२.३०	--कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
	८७०४.२२.४०	--तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर-ट्रकहरू	९%
	८७०४.२२.५०	--कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
	८७०४.२२.६०	--सिमेन्ट बल्कर	९%
	८७०४.२२.७०	--प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
	८७०४.२२.९०	--अन्य	१०%
		--गाडीको कुल तौल २० टन नाघ्ने:	
	८७०४.२३.१०	--प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
	८७०४.२३.२०	--दुध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	९%
	८७०४.२३.३०	--कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
	८७०४.२३.४०	--कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
	८७०४.२३.५०	--सिमेन्ट बल्कर	९%
	८७०४.२३.६०	--तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	९%
	८७०४.२३.९०	--अन्य	१०%
		--अन्य, स्पाक-इग्निसन इन्टर्नल कम्बसन पिष्टोन इन्जिनमात्र भएका:	
		--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघ्ने:	
	८७०४.३१.१०	--मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
	८७०४.३१.२०	--मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	१०%
	८७०४.३१.३०	--डेलिभरी भ्यान	१०%
	८७०४.३१.४०	--तीनपाङ्ग्रे गाडी	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
	८७०४.३१.५०	--प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
	८७०४.३१.६०	--कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
	८७०४.३१.९०	--अन्य	१०%
		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघ्ने:	
	८७०४.३२.१०	--मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
	८७०४.३२.२०	--दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	९%
	८७०४.३२.३०	--कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
	८७०४.३२.४०	--तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	९%

८७०४.३२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गावैज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.३२.६०	---सिमेन्ट बल्कर	९%
८७०४.३२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.३२.९०	---अन्य	१०%
	-अन्य, कम्प्रेसन-इन्जिनसन् इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:	
८७०४.४१.१०	---मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.४१.२०	---मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.४१.३०	---डेलिभरी भ्यान	१०%
८७०४.४१.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
८७०४.४१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.४१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गावैज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.४१.९०	---अन्य	१०%
	--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघने तर २० टन ननाघने:	
८७०४.४२.१०	---मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.४२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	९%
८७०४.४२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
८७०४.४२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर-ट्रकहरू	९%
८७०४.४२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गावैज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.४२.६०	---सिमेन्ट बल्कर	९%
८७०४.४२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.४२.९०	---अन्य	१०%
	--गाडीको कुल तौल २० टन नाघने:	
८७०४.४३.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.४३.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	९%
८७०४.४३.३०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गावैज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.४३.४०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
८७०४.४३.५०	---सिमेन्ट बल्कर	९%
८७०४.४३.६०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	९%
८७०४.४३.९०	---अन्य	१०%
	-अन्य, स्पार्क-इन्जिनसन् इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इन्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:	
८७०४.५१.१०	---मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.५१.२०	---मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.५१.३०	---डेलिभरी भ्यान	१०%
८७०४.५१.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	प्रति गोटा रु. १५,०००।-

	८७०४.५१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
	८७०४.५१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
	८७०४.५१.९०	---अन्य	१०%
		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघ्ने:	
	८७०४.५२.१०	---मूलत सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
	८७०४.५२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	९%
	८७०४.५२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
	८७०४.५२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर-ट्रकहरू	९%
	८७०४.५२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
	८७०४.५२.६०	---सिमेन्ट बल्कर	९%
	८७०४.५२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
	८७०४.५२.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
	८७०४.६०.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	२.५%
	८७०४.६०.२०	---अन्य, तीन पाङ्ग्रे गाडी	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
	८७०४.६०.९०	---अन्य, चार पाङ्ग्रे गाडी	२.५%
	८७०४.९०.००	-अन्य	१०%
८७.०६		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मका मोटर गाडीहरूका लागि इञ्जिन जडान गरिएका च्यासिस।	
	८७०६.००.२०	---मिनिबसहरू (१५ देखि २५ सम्म सिट भएको) का	९%
	८७०६.००.३०	---माइक्रोबसहरू (११ देखि १४ सम्म सिट भएको) का	९%
	८७०६.००.४०	---जीप कार र भ्यानहरूका	९%
	८७०६.००.५०	---तीन पाङ्ग्रे गाडीहरू (अटोरिक्सा) का	९%
		---पिकअप गाडीहरूका:	९%
	८७०६.००.६१	---डबल क्याबका	९%
	८७०६.००.६२	---सिङ्गल क्याबका	९%
	८७०६.००.६३	---डेलिभरी भ्यानका	९%
	८७०६.००.७०	---राजमार्ग बाहिरको प्रयोगका लागि निर्मित डम्परहरूका	९%
	८७०६.००.८०	---बस वा ट्रकहरूका	९%
	८७०६.००.९०	---अन्य	९%
८७.११		मोटरसाइकलहरू (मोपेड समेत) र साइड-कार भएका वा नभएका, सहायक मोटर जडान गरिएका साइकलहरू; साइड-कारहरू।	
	८७११.१०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. ननाघ्ने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
		-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. नाघ्ने तर २५० सी.सी. ननाघ्ने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको:	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
		---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका:	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
	८७११.२०.११	---५० सी.सी. नाघ्ने तर १२५ सी.सी. ननाघ्ने	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
	८७११.२०.१२	---१२५ सी.सी. नाघ्ने तर २०० सी.सी. ननाघ्ने	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
	८७११.२०.१९	---२०० सी.सी. नाघ्ने तर २५० सी.सी. ननाघ्ने	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
		---अन्य:	
	८७११.२०.९१	---५० सी.सी. नाघ्ने तर १२५ सी.सी. ननाघ्ने	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
	८७११.२०.९२	---१२५ सी.सी. नाघ्ने तर २०० सी.सी. ननाघ्ने	प्रति गोटा रु. १५,०००।-

	८७११.२०.९९	----२०० सी.सी. नाघने तर २५० सी.सी. ननाघने	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
		-सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघने तर ५०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन भएका:	
		---सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघने तर ४०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इन्जिन भएका:	
	८७११.३०.११	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	प्रति गोटा रु. २०,०००।-
	८७११.३०.१९	----अन्य	प्रति गोटा रु. २०,०००।-
		---सिलिण्डर क्षमता ४०० सी.सी. नाघने तर ५०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इन्जिन भएका:	
	८७११.३०.९१	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	१०%
	८७११.३०.९९	----अन्य	१०%
	८७११.४०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५०० सी.सी. नाघने तर ८०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन भएको	१०%
	८७११.५०.००	-सिलिण्डर क्षमता ८०० सी.सी. नाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन भएको	१०%
		-धक्का दिने विद्युतीय मोटर भएको:	
	८७११.६०.९०	---अन्य	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
	८७११.९०.००	-अन्य	१०%

७. अन्य व्यवस्था (भन्सार महसुल ऐनको अनुसूची-४):-

- (ख) सुनको गहनाको हकमा,-
  - (अ) पुरुषको हकमा पच्चीस ग्राम र महिलाको हकमा पचास ग्रामसम्म सुनका गहनामा कुनै महसुल लाग्ने छैन।
  - (आ) उपखण्ड (अ) मा उल्लेख भएको परिमाणभन्दा बढी थप ~~एक सय पचास~~ ग्रामसम्म सुनका गहनामा प्रचलित दर अनुसार महसुल लाग्नेछ।
  - (इ) उपखण्ड (आ) मा उल्लेख भएको परिमाणभन्दा बढी थप ~~एक सय पचास~~ ग्रामसम्म सुनका गहनामा प्रचलित दर अनुसार लाग्ने महसुलको अतिरिक्त थप तीन प्रतिशत महसुल लाग्नेछ।
तर सामान्य गहनाको आकार मात्रै दिएर बनाइएका बेरुवा औंठी, बाला, सिक्री जस्ता ~~रसायन प्रयोग गरिएका~~ वस्तुलाई उपखण्ड (अ), (आ) वा (इ) को प्रयोजनका लागि गहनाको रूपमा मान्यता दिइने छैन।

➤ देहायका वस्तुमा देहाय बमोजिम भन्सार महसुल छुट हुनेछ:-

(महसुल ऐन, २०८१ को दफा ५, आर्थिक ऐन, २०८० को दफा १४)

(१) भन्सार महसुल पूर्ण छुट हुने:

- ~~आंशिक चहकिलो पारिएको धामो (पी.ओ.वाई.) उत्पादन गर्ने उद्योगले उद्योग विभागले तोकेको हदसम्मका कच्चापदार्थको खपत अनुपात, स्वदेशमा हुने उपभोग तथा विदेशमा हुने निकासीको आधारमा उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३९०७.६९.०० र ३९०७.६९.०० मा पर्ने पेट चिप्स, (यो दफा हटाइएको)~~
- ~~उपशीर्षक ३९२६.९०.३९ मा पर्ने यूरिन व्याग। (यो दफा हटाइएको)~~
- जुट उद्योगले आफ्नो उद्योगको लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८४०९.९९.९०, शीर्षक ८४.४८, उपशीर्षक ८४५२.९०.००, शीर्षक ८४.५५, शीर्षक ८४.८२ र उपशीर्षक ८४८३.९०.०० मा पर्ने स्पेयर पार्टहरू। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी संशोधन गरिएको।)
- उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ४७.०७, ७२.०९, ७२.०२, ७२.०४, ७६.०९ र ७९.०९ मा पर्ने वस्तु। (शीर्षक ७२.०९, ७२.०२, ७२.०४ मा भएको साविक बमोजिमको व्यवस्थालाई १ प्रतिशत लाग्ने व्यवस्था गरी दफा २ मा लिएको।)

(२) भन्सार महसुल एक प्रतिशत मात्र लाग्ने:-

- भाग ८४ का पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने घरायसी प्रयोग हुन सक्ने बाहेकका मेशिनरी, यन्त्र उपकरण र उद्योग विभागको स्वीकृत स्किम बमोजिम सि.के.डि. वा एस.के.डि. अवस्थामा पटक पटक पैठारी हुने मेशिनरीका मुख्य अवयव तथा तिनका पहिचानयोग्य पार्टपुर्जा तथा सहायक सामग्री, तर भाग ७३ मा पर्ने मेकानिकल संयन्त्र जडान नगरिएका भण्डारण ट्याङ्की, पेषण गुटिका (ग्राइण्डिङ्ग बल), फलाम वा स्पातका पाइप, भाग ६९ मा पर्ने ताप सहन गर्न सक्ने ईट; शीर्षक ८५.०४ अन्तर्गत पर्ने विद्युतीय प्रसारण लाइनमा जडान गरिने ट्रान्सफरमर, उपशीर्षक ८४२८.१०.०० मा पर्ने लिफ्ट, उपशीर्षक ८४२८.२०.०० मा पर्ने एलिभेटर; उपशीर्षक ८४७४.३१.०० मा पर्ने कंक्रीट वा मोटार मिक्सरहरू; शीर्षक ८४.७६ मा पर्ने भेण्डिङ्ग मेशिन र मनी चेञ्जिङ्ग मेशिन, शीर्षक ८४.२९ मा पर्ने वस्तु, जगेडा वा प्रतिस्थापनको लागि पैठारी हुने मिल, मेशिनरी, यन्त्र, उपकरणका पार्टपुर्जा तथा सहायक सामग्रीमा यो सुविधा प्रदान नगरी दफा ७ र ९ बमोजिम नै महसुल असुल गरिनेछ। पुराना वा प्रयोग भइसकेका मिल, मेशिनरी, यन्त्र, उपकरणमा यस बुँदा बमोजिमको छुट दिइने छैन। (उपशीर्षक ८४७४.३१.०० को मेशिनलाई यो दफा बमोजिमको छुट सुविधा नदिने व्यवस्था गरिएको।)
- तयारी गहना बनाई विदेश निर्यात गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने ~~उपशीर्षक २५३०.९०.०० मा पर्ने कच्चा एम्बर (र अम्बर),~~ (यो दफा हटाएको)
- डिस्पोजेबल डाइपर, बेबी वाइपर र सेनेटरी प्याड उत्पादन गर्ने उद्योगले त्यस्ता वस्तु उत्पादन गर्न पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३५०६.९१.०० मा पर्ने ग्लु (हटमेल्ट); उपशीर्षक ३९०६.९०.०० मा पर्ने सुपर एक्जरवेन्ट पोलिमर; उपशीर्षक ३९२०.४९.१०, ३९२०.४९.९० मा पर्ने पी.ई. फिल्म; उपशीर्षक ३९२१.१९.१० र ३९२१.१९.९० मा पर्ने पी.पी.ई. फिल्म; उपशीर्षक ४७०३.२१.०० मा पर्ने फ्लफ पल्प; उपशीर्षक ४८०३.००.०० मा पर्ने टिस्यु पेपर; उपशीर्षक ४८११.९०.९० मा पर्ने रिलिज पेपर र उपशीर्षक ५६०३.९१.०० मा पर्ने नबुनिएका कपडा, (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी संशोधन गरिएको र फ्लफ पल्पलाई समेत सुविधा थप गरिएको।)
- विद्युतीय इन्डक्सन वा इन्फ्रारेड चुल्हो उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३५०६.१०.०० मा पर्ने सिलिकन ग्लु; उपशीर्षक ७००८.००.०० मा पर्ने ग्लास टप; शीर्षक ७४.०८ मा पर्ने कपर वायर; उपशीर्षक ८४१४.५९.०० मा पर्ने पञ्जा; उपशीर्षक ८५०१.१०.०० मा पर्ने मोटर; उपशीर्षक ८५१६.९०.०० मा पर्ने मदर बोर्ड र अपरेटिङ्ग बोर्ड, हिटिङ्ग क्वायल तथा सेन्सर। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी संशोधन गरिएको र कपर वायरलाई समेत थप गरिएको।)
- उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ७२.०१, ७२.०२ र ७२.०४ मा पर्ने वस्तु, (पूर्ण रूपमा भन्सार महसुल छुट भएकोमा १ प्रतिशत लाग्ने नयाँ व्यवस्था गरिएको)
- उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ७२.०३ मा पर्ने मालवस्तु, (यस दफा बाट हटाई आंशिक छुटको दफामा राखिएको)

(३) भन्सार महसुल आंशिक रूपमा छुट हुने:-

- उपशीर्षक ६२११.३२.२०, ६२११.३३.२०, ६२११.४३.२०, ६२११.४९.९०, ६२११.४२.२० मा पर्ने साडी, लुङ्गी, धोतीमा ~~र उपशीर्षक ६२१४.९०.०० मा पर्ने सुतीको गम्छामा~~ दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ, (सुतीको गम्छाको सुविधा हटाएको।)
- अगरबत्ती उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक २९१७.३४.०० मा पर्ने डी.ई.पी; शीर्षक ४४.२१ मा पर्ने सिन्कालाई र उपशीर्षक ३३०२.९०.०० मा पर्ने अगरबत्ती कम्पाउण्ड पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत तथा उपशीर्षक २७१०.१९.९५ मा पर्ने लिक्विड प्याराफिन आयल र उपशीर्षक २७१०.१९.९६ मा पर्ने व्हाइट आयल पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ, (सिन्कालाई सुविधा थप गरिएको।)
- पूर्वनिर्मित भवन (प्रीफेब्रिकेटेड बिल्डिङ्ग) निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने वस्तु उत्पादन गर्न दर्ता भएका उद्योगले त्यस्ता भवन निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने वस्तु उत्पादन गर्नका लागि पैठारी गर्ने शीर्षक ७२.१० वा ७२.१२ मा पर्ने तीस प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने सवै उपशीर्षकमा पर्ने स्लिट स्टिल क्वाइलमा बीस प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। (यस दफा बाट प्रदान गरिएको सुविधा हटाएको)

- उद्योगले आफ्नो उत्पादनको प्रयोजनका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक २७१३.२०.०० मा पर्ने पेट्रोलियम बल्क विटुमिनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। (यस दफा बाट प्रदान गरिएको सुविधा हटाएको)
- (प) तेल उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक १२०१.९०.०० मा पर्ने भटमासको गोडा; उपशीर्षक १२०५.१०.०० मा पर्ने तोरी, रायो र क्यानोला (रेप्सिड) को गोडा; उपशीर्षक १२०६.००.०० मा पर्ने सूर्यमुखीको गोडा र उपशीर्षक १२०७.५०.०० मा पर्ने सस्युको गोडा पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ, (दफा (ब) र (भ) लाई समेत (प) मा समायोजन गरिएको।)
- ~~(व) भटमासको गोडाबाट खाने तेल तथा पिना उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक १२०१.९०.०० मा पर्ने भटमासको गोडा पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। (दफा (प) मा समायोजन गरिएको।)~~
- ~~(भ) खाने तेल उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक १२०५.१०.०० मा पर्ने तोरी, रायो र क्यानोला (रेप्सिड) को गोडा र उपशीर्षक १२०७.५०.०० मा पर्ने सस्युको गोडामा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ, (दफा (प) मा समायोजन गरिएको।)~~
- उपशीर्षक ९६१९.००.४० मा पर्ने टेम्पोन र मेन्सट्रुअल कप पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा नब्बे प्रतिशत छुट हुनेछ। (यस दफा बाट प्रदान गरिएको सुविधा हटाएको)
- उद्योगले आफ्नो उद्योगको प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२१ अन्तर्गत पर्ने प्लाष्टिक बेस भएका मिश्रित फेब्रिक पैठारी गर्दा पन्ध्र प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ, (उद्योगले मात्र पैठारी गर्दा सुविधा दिने व्यवस्था गरिएको।)
- सवारी तथा ढुवानीका साधनको स्प्रिङपत्ता बनाउने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७२२६.९९.००, ७२२८.१०.०० र ७२२८.२०.०० मा पर्ने स्पातका लाप्सा र डण्डीको पैठारीमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ, (नयाँ व्यवस्था)
- हेलमेट उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि औद्योगिक कच्चापदार्थको रूपमा उपशीर्षक ३२०८.१०.०० तथा उपशीर्षक ३२०८.२०.०० मा पर्ने पेन्ट र शीर्षक ३९.२० मा पर्ने प्लाष्टिकका सिटको पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने व्यवस्था गरी उपशीर्षक ३२०८.२०.०० मा पर्ने पेन्टलाई समेत छुट सुविधा दिएको।)
- मसी बनाउने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक २८२१.१०.०० मा पर्ने आइरन अक्साइड; उपशीर्षक २९०५.३२.०० मा पर्ने प्रोपिलिन ग्लाइकोल; शीर्षक ३२.०४ र ३२.०६ मा पर्ने वर्णक (पिगमेण्ट); उपशीर्षक ३८१४.००.०० मा पर्ने सोलभेन्ट; शीर्षक ३८.२४ मा पर्ने रसायन र भाग ३९ मा पर्ने पोलिमरमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ, (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने व्यवस्था गरिएको।)
- मास्क बनाउने उद्योगले सर्जिकल मास्क बनाउनका लागि कच्चापदार्थको रूपमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५६०३.११.०० र ५६०३.९१.०० मा पर्ने नबुनिएका कपडा; उपशीर्षक ५६०४.१०.०० मा पर्ने इलाष्टिक डोरी र शीर्षक ७२.२६ मा पर्ने खिया नलाग्ने स्पातको स्टीप पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ, (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने व्यवस्था गरिएको।)
- साबुन तथा डिटरजेन्ट उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि कच्चापदार्थको रूपमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक २८२३.००.०० मा पर्ने टिटानियम अक्साइड; उपशीर्षक २८३३.१९.०० मा पर्ने सोडियम सल्फेट; उपशीर्षक २८३३.२१.०० मा पर्ने म्याग्नेसियम सल्फेट; उपशीर्षक २८३९.९०.९० मा पर्ने म्याग्नेसियम सिलिकेट र उपशीर्षक २८३९.१९.०० मा पर्ने लिक्विड सोडियम सिलिकेटको पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ, (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने व्यवस्था गरिएको।)
- अप्टिकल फाइबर केबुल उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि कच्चापदार्थको रूपमा उपशीर्षक ७२१७.१२.१० मा पर्ने स्प्रिङ्ग स्टिल वायर र उपशीर्षक ७३१२.१०.०० मा पर्ने ट्वीस्टेड स्टिल वायर पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ, (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने व्यवस्था गरिएको।)

- शीर्षक ८५.२३ मा पर्ने चिप्स जडित स्मार्ट कार्डको उत्पादन तथा छुपाइ गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२० मा पर्ने प्लाष्टिकका सिटको पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ, (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने व्यवस्था गरिएको।)
- जुत्ता, चप्पल उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि कच्चापदार्थको रूपमा शीर्षक ३९.२० र ३९.२१ मा पर्ने स्टिफनर सिट र टीपीयु सेन्थेटिक सिटको पैठारी गर्दा पन्ध्र प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ, (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने व्यवस्था गरिएको।)
- उद्योगले शीर्षक ७२.०३ मा पर्ने वस्तु पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। (१ प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने दफाबाट आंशिक छुट दिने यस दफामा ल्याइएको।)

➤ नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायको सिफारिसमा महसुल छुट हुने:- (भन्सार महसुल ऐन, २०८१ दफा ६ तथा आर्थिक ऐन, २०८० को दफा १५)

(१) भन्सार महसुल पूर्ण छुट हुने:-

- (क) कूटनीतिक नियोग, परियोजना, व्यक्ति र अन्य निकाय (सरकारी तथा गैरसरकारी सङ्घ संस्था) ले महसुल सुविधामा पैठारी गरेका उत्पादन वर्षले पन्ध्र दश वर्ष नाघेका पुराना सवारी साधन मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्र्याप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधन,

(२) भन्सार महसुल एक प्रतिशत मात्र लाग्ने:-

- पशु सेवा विभागको सिफारिसमा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका वस्तु:-
- दैनिक १००० लिटर भन्दा बढी दुध उत्पादन गर्ने कृषि तथा दुग्ध उत्पादन फर्महरूले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७३१०.१०.००, ७३१०.२१.०० र ७३१०.२९.०० मा पर्ने स्टिलको मिल्क क्यान। (नयाँ व्यवस्था)
- वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सिफारिसमा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका वस्तु:-
  - गोबर ग्याँस लगायत बायोग्याँसका लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ८४८१.१०.०० मा पर्ने मेन ग्याँस भल्भ तथा बायोग्याँसमा प्रयोग हुने अन्य भल्भ र उपशीर्षक ७३०७.२३.०० मा पर्ने तिनका फिटिङ्ग; उपशीर्षक ~~७३०७.९९.००~~ ७३०७.२२.०० र ७३०७.९२.०० मा पर्ने एल्बो; उपशीर्षक ३९१७.३९.०० मा पर्ने ग्याँस पाइप; उपशीर्षक ९०२८.१०.०० मा पर्ने ग्याँस मेज मिटर; ~~उपशीर्षक ५९०८.००.०० मा पर्ने गोबरग्याँस बस्ती, उपशीर्षक ८३०७.९०.०० मा पर्ने ग्याँस टेप (ब्रास),~~ उपशीर्षक ७३२१.११.०० मा पर्ने गोबरग्याँस चुल्हो र उपशीर्षक ७३२१.९०.०० मा पर्ने तिनका पार्टपुर्जा ~~उपशीर्षक ७३०७.९२.०० मा पर्ने रिडक्सन एल्बो~~ र उपशीर्षक ४००९.३१.०० मा पर्ने रबर होज पाइप,
- दुई सय मेगावाटभन्दा बढी क्षमताका जलाशय तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको निर्माणका लागि लगानी बोर्ड नेपालबाट स्वीकृत हुनेको हकमा सो बोर्डको र नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालित लगायत अन्य आयोजनाको हकमा विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित जलविद्युत आयोजना वा सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले पैठारी गर्ने निर्माण उपकरण, प्लाण्ट, मेशिनरी औजार तथा सोको सम्बन्धित पार्टपुर्जा, विस्फोटक पदार्थ, पेनस्टक पाइप तथा स्टिल प्लेट।
- औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा औषधि उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८३०९.९०.०० अन्तर्गतका आधारभूत धातुका बिकोहरू र उपशीर्षक २५०१.००.१० मा पर्ने नुनमा सुविधा थप गरिएको।
- लगानी बोर्ड नेपालबाट स्वीकृत हुने जलविद्युत आयोजना वा प्रसारणलाईन आयोजनाको हकमा सो बोर्डको र नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालित आयोजना लगायत अन्य जलविद्युत आयोजना वा प्रसारणलाईन आयोजनाको हकमा विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित जलविद्युत आयोजना वा सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले पैठारी गर्ने जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरणका लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी, औजार र तिनका पार्टपुर्जा र वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सिफारिसमा सौर्य तथा वायु उर्जाबाट विद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरणका लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी, औजार र तिनका पार्टपुर्जा।
- सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा फलफूल, पुष्प तथा तरकारी खेती गर्ने कृषि तथा नर्सरी फर्मले पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२० र ३९.२१ मा पर्ने यूभी प्लाष्टिक फिल्म; उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ र

६३०७.९०.९० मा पर्ने इन्सेक्ट नेट; उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने हेल नेट (असिना छेक्ने जाली) र टनेल प्लास्टिक; उपशीर्षक १४०४.९०.९० १४०४.९०.९१ मा पर्ने कोकोपिट; उपशीर्षक ६००५.३५.०० मा पर्ने थर्मल स्क्रिन सेट; ग्रीन हाउसमा प्रयोग हुने शीर्षक ६०.०५ मा पर्ने एग्रोनेट र उपशीर्षक ९४०६.१०.१० र ९४०६.९०.१० मा पर्ने ग्रीन हाउस । (राष्ट्रिय उपशीर्षक अनुसार उपशीर्षक समायोजन गरिएको।)

- सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा पशुपन्छी फर्म तथा उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ४०१६.९१.०० मा पर्ने पशु चौपायाका लागि ओछ्याउने म्याट।
- उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा उद्योग विभागको सिफारिसमा विद्युतीय इन्डक्सन वा इन्फ्रारेड चुल्हो उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३५०६.१०.०० मा पर्ने सिलिकन ग्लु; उपशीर्षक ७००८.००.०० मा पर्ने ग्लास टप; शीर्षक ७४.०८ मा पर्ने कपर वायर; उपशीर्षक ८४१४.५९.०० मा पर्ने पङ्खा; उपशीर्षक ८५०१.१०.०० मा पर्ने मोटर; उपशीर्षक ८५१६.९०.०० मा पर्ने मदर बोर्ड र अपरेटिङ बोर्ड, हिटिङ क्याबल तथा सेन्सर। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी महसुल विधेयको अनुसूची ४ को प्रकरण ५ मा लगिएको।)

(३) भन्सार महसुल आंशिक छुट हुने:-

- मसी बनाउने उद्योगले उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक २८२१.१०.०० मा पर्ने आइरन अक्साइड; उपशीर्षक २९०५.३२.०० मा पर्ने प्रोपिलिन ग्लाइकोल; शीर्षक ३२.०४ र ३२.०६ मा पर्ने वर्णक (पिगमेण्ट); उपशीर्षक ३८१४.००.०० मा पर्ने सोल्भेन्ट; शीर्षक ३८.२४ मा पर्ने रसायन र भाग ३९ मा पर्ने पोलिमरमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी महसुल विधेयको अनुसूची ४ को प्रकरण ५ मा लगिएको।)
- नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त निजी स्वास्थ्य संस्थाले पैठारी गर्ने मृगौला उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने हेमो डायलाइसिस मेशिन, डाइलाइसिस रिप्रोसेसर, डायलाइजर र यसको ट्यूबिङ; उपशीर्षक ९४०२.९०.२० मा पर्ने डाइलाइसिस बेड तथा उपशीर्षक ९४०२.९०.९० मा पर्ने कुर्सी; मुटुको रोग निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.१२.०० ९०१८.११.०० मा पर्ने इकोकार्डियोग्राफ; उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने भिडियो स्कोप, क्याथल्याब, हर्ट लङ्ग मेशिन र डिफ्रीब्रिलेटर; क्यान्सर रोगको निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०२२.१२.०० मा पर्ने पोजिट्रोन इमिशन टोमोग्राफी (पेट) स्क्यान मेशिन, कम्प्युटेड टोमोग्राफी (सि.टी.) स्क्यान मेशिन, मेमोग्राफी; उपशीर्षक ९०२२.२१.०० मा पर्ने ब्रेसिथेरापी र लिनियर एक्सलेरेटर; रोग निदानमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.१९.९० मा पर्ने फ्लो साइटोमिटर, नेक्स्ट जेनेरेशन सिक्वेन्सर र प्रोटीन माइक्रोएरी प्लेटफर्म; उपशीर्षक ९०१८.९०.३० मा पर्ने मल्टिप्लेक्स रियल टाइम पि.सी.आर. र उपशीर्षक ९०१८.१३.०० मा पर्ने म्याग्नेटिक रिजोनेन्स इमेजिङ (एम.आर.आई.) मेशिनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। (उपशीर्षक समायोजन गरिएको।)
- उद्योग विभागको सिफारिसमा मास्क बनाउने उद्योगले सर्जिकल मास्क बनाउनका लागि कच्चापदार्थको रूपमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५६०३.११.०० र ५६०३.९१.०० मा पर्ने नबुनिएका कपडा; उपशीर्षक ५६०४.१०.०० मा पर्ने इलाष्टिक डोरी र शीर्षक ७२.२६ मा पर्ने खिया नलाग्ने स्पातको स्ट्रीप पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी महसुल विधेयको अनुसूची ४ को प्रकरण ५ मा लगिएको।)
- उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा उद्योग विभागको सिफारिसमा साबुन तथा डिटरजेन्ट उत्पादन गर्ने उद्योगले कच्चापदार्थको रूपमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक २८२३.००.०० मा पर्ने टिटानियम अक्साइड; उपशीर्षक २८३३.१९.०० मा पर्ने सोडियम सल्फेट; उपशीर्षक २८३३.२१.०० मा पर्ने म्याग्नेसियम सल्फेट; उपशीर्षक २८३९.९०.९० मा पर्ने म्याग्नेसियम सिलिकेट र उपशीर्षक २८३९.१९.०० मा पर्ने लिक्विड सोडियम सिलिकेटको पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी महसुल विधेयको अनुसूची ४ को प्रकरण ५ मा लगिएको।)

- उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा उद्योग विभागको सिफारिसमा हेलमेट उत्पादन गर्ने उद्योगले औद्योगिक कच्चापदार्थको रूपमा उपशीर्षक ३२०८.१०.०० तथा उपशीर्षक ३२०८.२०.०० मा पर्ने पेन्ट र शीर्षक ३९.२० मा पर्ने प्लाष्टिकका सिटको पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी महसुल विधेयको अनुसूची ४ को प्रकरण ५ मा लिएको।)
  - उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा उद्योग विभागको सिफारिसमा अप्टिकल फाइबर केबुल उत्पादन गर्ने उद्योगले कच्चापदार्थको रूपमा उपशीर्षक ७२१७.१२.१० मा पर्ने स्प्रिङ्ग स्टिल वायर र उपशीर्षक ७३१२.१०.०० मा पर्ने ट्वीस्टेड स्टिल वायर पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी महसुल विधेयको अनुसूची ४ को प्रकरण ५ मा लिएको।)
  - उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा उद्योग विभागको सिफारिसमा शीर्षक ८५.२३ मा पर्ने चिप्स जडित स्मार्ट कार्डको उत्पादन तथा छपाइ गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२० मा पर्ने प्लाष्टिकका सिटको पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी महसुल विधेयको अनुसूची ४ को प्रकरण ५ मा लिएको।)
  - उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा उद्योग विभागको सिफारिसमा जुत्ता, चप्पल उद्योगले कच्चापदार्थको रूपमा शीर्षक ३९.२० र ३९.२१ मा पर्ने स्टिफनर सिट र टीपीयु सेन्थेटिक सिटको पैठारी गर्दा पन्ध्र प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। (उद्योग विभागको सिफारिस आवश्यक नपर्ने गरी महसुल विधेयको अनुसूची ४ को प्रकरण ५ मा लिएको।)
- **भन्सार महसुल तथा कृषि सुधार शुल्क पूर्ण छुट हुने:** देहायका वस्तु पैठारी गर्दा भन्सार महसुल तथा कृषि सुधार शुल्क पूर्ण रूपमा छुट हुनेछ:-
- (ङ) जैविक इन्धन उत्पादनको लागि पैठारी गरिने उपशीर्षक १४०४.९०.९०-१४०४.९०.९९ मा पर्ने सजिवन (जट्रोफा) को दाना तथा बिउ (सिड्स)। (उपशीर्षक समायोजन गरिएको।)
- **विविध:** (१) देहायमा उल्लेख भए बाहेक पुराना तथा प्रयोग भएका वस्तुहरू पैठारी गर्न पाइने छैन:-
- (ख) उद्योगले आफ्नो प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने धातुका पत्रु (मेटल स्क्र्याप), उपशीर्षक ४०१२.२०.०० मा पर्ने प्रयोग गरिएका (युज्ड/स्क्र्याप) टायर, उपशीर्षक ८५४९.११.०० र ८५४९.१२.०० मा पर्ने पुराना ब्याट्री, शीर्षक ४७.०७ मा पर्ने रद्दी कागज (वेस्ट एण्ड स्क्र्याप) र रोजिन तथा टर्पेन्टाइन उद्योगले आफ्नो प्रयोजनका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८००७.००.१० मा पर्ने प्रयोग गरेका खाली टिनका डिब्बा र कत्या उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२३ मा पर्ने प्रयोग भएका बट्टा तथा ड्रमहरू। (शीर्षक ३९.२३ नयाँ थप गरिएको।)

द. पैठारी महसुल दरमा परिवर्तन:-

क्र.सं.	उपशीर्षक	वस्तु	साविक दर	प्रस्तावित दर
१	०७१०.१०.००	-आलुहरू	१०	१५
२	०८०१.३१.००	--खबटा सहित काजु	१५	१०
३	०९१०.९१.००	--मसला	२०	३०
४	३९२६.९०.३१	---युरिन ब्याग	५	माफी
५	४०१५.१२.००	--औषधोपचार, शल्यचिकित्सा, दन्तोपचार वा पशु चिकित्सामा प्रयोग हुने किसिमका	५	१५
६	४०१६.९९.२०	---रबरको साँचो (मोल्ड)	१५	१०

७	४८१०.१३.००	--मुट्टा वा गट्टा (रोल) मा भएको	१५	२०
८	४८१०.१४.००	--नदोब्याइएको अवस्थामा एकातिर ४३५ मि.मि. र अर्कोतिर २९७ मि.मि. भन्दा बढी नाप नभएको ताउ (सिट) मा भएको।	१५	२०
९	४८१०.१९.००	--अन्य	१५	२०
१०	४८१०.२२.००	--हलुका-तौलको लेपित कागत" (लाइट-वेट कोटेड पेपर)	१५	२०
११	४८१०.२९.००	--अन्य	१५	२०
१२	४८१०.३१.००	--सम्पूर्ण रेशाको मात्राको तौलमा ९५ प्रतिशतभन्दा बढी रासायनिक प्रक्रियाद्वारा उपलब्ध काष्ठ रेशा (उड फाइबर) को अंश भएको, र तौलमा १५० ग्राम प्रति वर्ग मि. वा सोभन्दा कम भएको, एकरूपले सम्पूर्णतः (श्रुआउट द मास) विरञ्जित (ब्लिचड) भएको	१५	२०
१३	४८१०.३२.००	--सम्पूर्ण रेशाको मात्राको तौलमा ९५ प्रतिशतभन्दा बढी रासायनिक प्रक्रियाद्वारा उपलब्ध काष्ठ रेशा (उड फाइबर) को अंश भएको, र तौलमा १५० ग्राम प्रति वर्ग मि. भन्दा बढी भएको, एकरूपले (युनिफर्मली) सम्पूर्णतः विरञ्जित (ब्लिचड श्रुआउट द मास) भएको	१५	२०
१४	४८१०.३९.००	--अन्य	१५	२०
१५		-अन्य कागत र कागतगाता:		
१६	४८१०.९२.००	--बहुपत्रित (मल्टी-प्लार्ड)	१५	२०
१७	४८१०.९९.००	--अन्य	१५	२०
१८	५६०४.१०.००	-कपडा पदार्थले ढाकिएको खरको धागो (श्रेड र कर्ड)	१५	५
१९	६९११.१०.००	-टेबुलका सामग्रीहरू र भान्साका सामग्रीहरू	१५	२०
२०	६९११.९०.००	-अन्य	१५	२०
२१	६९१२.००.००	पोसेलिन वा चाइना बाहेकका सेरामिकका टेबुलका सामग्रीहरू, भान्साका सामग्रीहरू, अन्य घरायसी सामग्रीहरू र स्नानागार (ट्वाइलेट) का सामानहरू।	१५	२०
२२	७१०८.११.००	--धुलो	१५	२०
२३	७१०८.१२.००	--अन्य अपरिष्कृत रूपको	१५	२०
२४	७१०८.१३.००	--अन्य अर्धनिर्मित रूपको	१५	२०
२५	७१०८.२०.००	-मौद्रिक	१५	२०
२६	७३२३.९२.००	--काष्ठ आइरनको, इनामेल गरेको	१०	२०
२७	७३२३.९९.००	--अन्य	१०	२०
२८	८५३९.१०.००	-सिल्ड त्रिम ल्याम्प युनिटहरू	१५	२०
२९	८५३९.२१.००	--टङ्गस्टेन ह्यालोजिन	१५	२०
३०	८५३९.२२.००	--अन्य, २०० वाट ननाघने पावर र १०० भोल्ट ननाघने भोल्टेजको	१५	२०
३१	८५३९.२९.००	--अन्य	१५	२०
३२		--डिस्चार्ज ल्याम्पहरू, अल्ट्रा-भायोलेट ल्याम्प बाहेक:		
३३	८५३९.३१.००	--फ्लुरसेन्ट, हट क्याथोड	१५	२०
३४	८५३९.३२.००	--मरकरी वा सोडियम भेपर ल्याम्पहरू; मेटल हलाइड ल्याम्पहरू	१५	२०
३५	८५३९.३९.००	--अन्य	१५	२०
३६	८५३९.४१.००	--आर्क ल्याम्पहरू	१५	२०
३७	८५३९.४९.००	--अन्य	१५	२०
३८	८५३९.५१.००	--लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलइडी) मोड्युलहरू	१५	२०
३९	८५३९.५२.००	--लाइट-इमिटिङ्ग डायोड (एलइडी) ल्याम्पहरू	१५	२०

३९	८७०२.४०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०	१५
४०	८७०२.४०.४९	----अन्य	१०	१५
४१	८७०३.८०.२१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०	१५
४२	८७०३.८०.२९	----अन्य	१०	१५
४३	८७०३.८०.५१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१५	२०
४४	८७०३.८०.५९	----अन्य	१५	२०
४५	८७०३.८०.६१	----अनएसेम्बल अवस्थाको	२०	३०
४६	८७०३.८०.६९	----अन्य	२०	३०
४७	८७०३.८०.७१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	४०	६०
४८	८७०३.८०.७९	----अन्य	४०	६०
४९	८७०३.८०.८१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	६०	८०
५०	८७०३.८०.८९	----अन्य	६०	८०
५१	८७०३.८०.९१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	४०	६०
५२	८७०३.८०.९९	----अन्य	६०	८०
५३	८७०४.६०.९०	---अन्य, चारपाङ्ग्रे गाडी	१०	१५
५४	८७१५.००.१०	---स्ट्रोलर	५	३०
५५	९५०५.१०.१०	---जमोठ (फेल्ट) को	१०	२०
५६	९५०५.१०.९०	---अन्य	१०	२०
५७	९६०३.१०.००	-बिँड भएका वा नभएका सँगै बाँधिएका हाँगाबिँगा (ट्रिग) हरू वा एकसाथ बाँधिएका वानस्पतिक पदार्थहरू मिलाइएका कुचो र बुरुसहरू	१०	१५
५८	९६०३.२९.००	--अन्य	१०	१५
५९	९६०३.३०.००	-कलाकारका बुरुसहरू, लेखन कलाका बुरुसहरू र श्रृङ्गारिक प्रयोगका यस्तै बुरुसहरू	१०	१५
६०	९६०३.४०.००	-पेन्ट (रङ्गरोगन), डिस्टेम्पर, बार्निस वा यस्तै कामका बुरुसहरू (उपशीर्षक ९६०३.३० का बुरुसहरू बाहेक); पेन्ट प्याड् र रोलरहरू	१०	१५
६१	९६०३.५०.००	-यन्त्र, उपकरणहरू वा गाडीहरूका पार्टपुर्जाका रूपमा रहने बुरुसहरू	१०	१५
६२	९६०३.९०.००	-अन्य	१०	१५
६३	९६१३.१०.००	-पकेट लाइटहरू, ग्याँस इन्धनयुक्त, पुनः ग्याँस भर्न नमिलने	१५	३०
६४	९६१३.२०.००	-पकेट लाइटहरू, ग्याँस इन्धनयुक्त, पुनः ग्याँस भर्न मिलने	१५	३०
६५	९६१३.८०.००	-अन्य लाइटहरू	१५	३०
६६	९६१९.००.४०	---टेम्पोनहरू र मेन्सट्रुवल कप	१५	५

९. अग्रिम आयकरमा भएको परिवर्तन:-

व्यापारिक प्रयोजनको लागि भन्सार महसुल सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम पैठारी हुने देहायको वस्तुमा देहाय बमोजिम भन्सार बिन्दुमा अग्रिम आयकर असुल गरिनेछ:-

(क) भन्सार दरबन्दीको भाग १ मा पर्ने जीवित जन्तु, भाग २ मा पर्ने मासु र खान हुने कमसल मासु (अफल), भाग ३ मा पर्ने जीवित, ताजा तथा सबै प्रकारका माछाजन्य उत्पादन, भाग ६ मा पर्ने फुलहरू तथा अन्य उत्पादन, भाग ७ मा पर्ने खान हुने वनस्पति र केही जरा र गानाहरू, भाग ८ मा पर्ने खान हुने फल तथा काष्ठफल र अन्य उत्पादनमा भन्सार प्रयोजनको लागि कायम **मूल्यमा दश प्रतिशत।**

(ख) भन्सार दरबन्दीको भाग ४ मा पर्ने दूधजन्य पदार्थ, अण्डा, मह लगायतका अन्य उत्पादन, भाग १० मा पर्ने विउ बाहेकका सबै प्रकारका खाद्यान्न, भाग ११ को मैदा, आँटा तथा पिठो लगायतका अन्य उत्पादन, भाग १२ को जडिबुटी, उखु र भाग १४ को वनस्पतिजन्य उत्पादनमा भन्सार प्रयोजनको लागि कायम **मूल्यमा दुई दशमलव पाँच प्रतिशत।**

तर मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने वस्तु पैठारीमा **एक दशमलव पाँच प्रतिशत** मात्र अग्रिम आयकर असुल गरिनेछ। "

क्र.सं.	भाग	अग्रिम आयकर (प्रतिशतमा)	कैफियत
१	भाग-०१ का सबै उपशीर्षक	१०	मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने भएमा एक दशमलव पाँच प्रतिशत।
२	भाग-०२ का सबै उपशीर्षक	१०	
३	भाग-०३ का सबै उपशीर्षक	१०	
४	भाग-०४ का सबै उपशीर्षक	२.५	
५	भाग-०६ का सबै उपशीर्षक	१०	
६	भाग-०७ का सबै उपशीर्षक	१०	
७	भाग-०८ का सबै उपशीर्षक	१०	
८	भाग-१० मा पर्ने निम्न उपशीर्षक बाहेकमा (उपशीर्षक १००१.११.००, १००१.११.००, १००२.१०.००, १००३.१०.००, १००४.१०.००, १००५.१०.००, १००६.१०.१०, १००७.१०.००, १००८.२१.००)	२.५	
९	भाग-११ का सबै उपशीर्षक	२.५	
१०	भाग-१२ अन्तर्गत शीर्षक १२.१०, १२.११, उपशीर्षक १२१२.११.००, १२१२.१२.००, १२१२.१३.००, १२१२.१४.००, १२१२.१९.०० का जडिबुटी र उखु	२.५	
११	भाग-१४ का सबै उपशीर्षक	२.५	

१०. भन्सार ऐनमा भएको परिवर्तन:-

भन्सार ऐन, २०६४ मा संशोधन: भन्सार ऐन, २०६४ को,-

- (१) दफा ३४ को उपदफा (१८) को ठाउँ ठाउँमा रहेका "चार वर्ष" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "दुई वर्ष" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (२) दफा ४७ को उपदफा (३) मा रहेका "सात दिनको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "पन्ध्र दिनको" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (३) दफा ४९ को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छ: -
" (क)कार्गो रेलबाट ढुवानी भएको कन्टेनर बाहेक मालवस्तु प्याक गर्न वा ढुवानी गर्न प्रयोग भएको पार्सल, प्याकेट वा आधानपात्र,"
- (४) दफा ६१ को ठाउँ ठाउँमा रहेका "नेपाल सरकार" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

११. हरित कर सम्बन्धी व्यवस्था:-

हरित कर: नेपालभित्र पैठारी हुने वस्तुमा अनुसूची-१ बमोजिम भन्सार विन्दुमा हरित कर लगाई असुल गरिनेछ।

अनुसूची-१

(दफा ७ सँग सम्बन्धित)

हरित कर

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	हरित कर
२७.०१		कोइला; कोइलाबाट उत्पादित ब्रिकेटहरू, अण्डाकारका वस्तुहरू र यस्तै प्रकारका ठोस इन्धनहरू।	
		-चूर्ण पारिएको वा नपारिएको तर असङ्गठित कोइला:	
	२७०१.११.००	--आन्ध्रसाइट	प्रति के.जी. रु.०/५०
	२७०१.१२.००	--बिटुमिनयुक्त कोइला	प्रति के.जी. रु.०/५०
	२७०१.१९.००	--अन्य कोइला	प्रति के.जी. रु.०/५०
२७०१.२०.००	-कोइलाबाट उत्पादित ब्रिकेटहरू, अण्डाकारका वस्तुहरू र यस्तै प्रकारका ठोस इन्धनहरू	प्रति के.जी. रु.०/५०	
२७.०४	२७०४.००.००	पत्थरकोइला, लिग्नाइट वा पिटको सङ्गठित वा असङ्गठित कोक र अर्ध कोक, रिटोर्ट कार्बन।	प्रति के.जी. रु.०/५०
२७.१०		-पेट्रोलियम तेलहरू र बिटुमिनयुक्त खनिजहरूबाट प्राप्त तेलहरू (कच्चा बाहेक) तथा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, तौलको हिसाबले ७० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी पेट्रोलियम तेलहरू वा बिटुमिनयुक्त खनिजबाट प्राप्त तेलहरू भएका, यिनै तेलहरू नै तयारी वस्तुहरूको मुख्य घटक भएका तयारी वस्तुहरू, जैविक डिजेल भएका बाहेक र रद्दी तेलहरू बाहेक:	
	२७१०.१२.१०	---मोटर स्पिरिट (पेट्रोल)	प्रति लि. रु.१
	२७१०.१२.२०	---हेक्जेन (फूड ग्रेड)	प्रति लि. रु.१
	२७१०.१२.९०	---अन्य	प्रति लि. रु.१
		--अन्य:	
	२७१०.१९.३०	---हाई स्पीड डिजेल	प्रति लि. रु.१

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	हरित कर
	२७१०.१९.५०	---फ्यूल आयल (फर्नेस आयल)	०.५%
	२७१०.१९.६०	---बेस आयल (मोबिल बनाउन प्रयोग हुने)	०.५%
	२७१०.१९.७०	---जुट ब्याचिड आयल तथा टेक्सटाइल आयल	०.५%
	२७१०.१९.८०	---लुब्रिकेटिङ आयल	१%
		---अन्य	
	२७१०.१९.९१	---स्पाइण्डल तेल	०.५%
	२७१०.१९.९२	---ट्रान्सफर्मर आयल	०.५%
	२७१०.१९.९३	---मिनरल टर्पेन्टाइन आयल	०.५%
	२७१०.१९.९४	---रबरको प्रशोधनमा प्रयोग हुने तेल	०.५%
	२७१०.१९.९५	---लिक्विड प्याराफिन आयल	०.५%
	२७१०.१९.९६	---हाइट आयल	०.५%
	२७१०.१९.९९	---अन्य	१%
	२७१०.२०.००	-पेट्रोलियम तेलहरू र बिटुमिनयुक्त खनिजहरूबाट प्राप्त तेलहरू (कच्चा बाहेक) तथा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, तौलको हिसाबले ७० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी पेट्रोलियम तेलहरू वा बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेलहरू भएका, यिनै तेलहरू नै तयारी वस्तुहरूको मुख्य घटक भएका तयारी वस्तुहरू, जैविक डिजेल भएका, रद्दी तेलहरू बाहेक	१%
		-रद्दी तेलहरू:	
	२७१०.९१.००	--पोलिक्लोरिनेटेड बाइफेनलहरू (पीसीबीएस), पोलिक्लोरिनेटेड टरफेनलहरू (पीसीटीएस) वा पोलिब्रोमिनेटेड, बाइफेनलहरू (पीबीबीएस)	१%
	२७१०.९९.००	--अन्य	१%
२७.१३		पेट्रोलियम कोक, पेट्रोलियम बिटुमिन र पेट्रोलियम तेलका वा बिटुमिनयुक्त खनिज तेलका अन्य अवशेषहरू।	
		-पेट्रोलियम कोक:	
	२७१३.११.००	--अभस्मित	०.५%
	२७१३.१२.००	--भस्मित	०.५%

१२. अन्य:

जलविद्युत आयोजनाले बैङ्क जमानतमा पैठारी गर्न सक्ने: (१) जलविद्युत आयोजनाको क्षमता अभिवृद्धि तथा डिजाइन परिवर्तन गर्ने सैद्धान्तिक सहमति लिएको आयोजना, सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले त्यस्तो आयोजनाको उत्पादन, प्रसारण तथा वितरणको लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी औजार वा सोको पार्टपुर्जा पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल र मूल्य अभिवृद्धि कर बापतको रकम विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा बैङ्क जमानत सुविधामा पैठारी गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम क्षमता अभिवृद्धि तथा डिजाइन परिवर्तनको सहमति लिएको जलविद्युत आयोजनाले सो उपदफा बमोजिम बैङ्क जमानत सुविधामा पैठारी भएको वस्तुको एक प्रतिशत भन्सार महसुल असुल गरी बाँकी भन्सार महसुल तथा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट गरी बैङ्क जमानत फुकुवा गर्नु पर्नेछ।

धरौटी वा जमानतबाट असुल गरिने: कुनै सरकारी निकाय, उद्योग, व्यक्ति, संस्था वा विदेशी नागरिकले व्यापारिक प्रयोजन बाहेक कुनै खास प्रयोजनको लागि कुनै वस्तु पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा लगतमा राखी वा भन्सार कार्यालयबाट पछि फिर्ता गर्ने शर्तमा अवधि तोकी त्यस्तो वस्तुमा लाग्ने कर, महसुल तथा शुल्क बापत नगद धरौटी वा बैङ्क जमानत लिई पैठारी गरेकोमा सो वस्तु प्राकृतिक विपद् वा त्यस्तै अन्य कुनै कारणले फिर्ता लैजान

नसकेको भए त्यस्तो धरौटी वा जमानतबाट सो वस्तुको पैठारीमा लाग्ने महसुल बराबरको रकम र थप पन्ध्र प्रतिशत जरिवाना असुल गरी बाँकी नगद धरौटी फिर्ता वा बैङ्क ग्यारेण्टी फुकुवा गर्न सकिनेछ ।

१३. अन्तःशुल्क दरमा परिवर्तनः-

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तु वा सेवाको विवरण	साविक अन्तःशुल्क दर अन्यथा उल्लेख बाहेक मोल प्रतिशतमा	अन्तःशुल्क दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक मोल प्रतिशतमा
	०८०२.११.००	--खबटा सहित	१५	१०
१२०३.	१२०३.००.००	कोप्रा (मानिसले खान अनुपयुक्त सुकाएको नरिवलको गुदी)।	-	१५
	१४०४.९०.९१	----कोकोपिट	१०	१०
	१४०४.९०.९९	----अन्य	१०	१०
	१५१७.९०.००	-अन्य	-	१०
	१७०३.१०.००	-उखुको खुदो	~~प्रति क्वीन्टल. रु.१०५।-~~	प्रति क्वीन्टल. रु.११०।-
	१७०३.९०.००	-अन्य	~~प्रति क्वीन्टल. रु.१०५।-~~	प्रति क्वीन्टल. रु.११०।-
	१९०४.१०.१०	---पूर्णतः निःस्नेहित आधार (डिफ्याटेड) मा गणना गरिँदा (बेसिस), तौलमा कोकोको मात्रा ६ प्रतिशतभन्दा कम भएको वा चकलेटले बाहिरपट्टि पूर्ण रूपमा लेपित नगरिएको (कोटेड) उत्पादनहरू	-	१०
		---अन्यः		
	१९०४.१०.९१	----कर्म फ्लेक्स	-	१०
	१९०४.१०.९९	----अन्य	-	१०
	१९०४.२०.००	नभुटेको खाद्यान्नका साना पातला - वाट वा नभुटेको (फ्लेक्स) टुक्रा खाद्यान्नका साना पातला टुक्रा र नभुटेको खाद्यान्नका साना पातला टुक्रा वाफुल्याइएको खाद्यान्नको मिश्रणबाट बनाइएका तयारी खाद्य वस्तुहरू	-	१०
	१९०४.३०.००	-बलगर गहुँ (उसिनेर सुकाएको एक किसिमको गहुँ)	-	१०
	१९०४.९०.९०	---अन्य	-	१०
	२००९.११.००	--हिमीकृत (फ्रोजेन)	~~प्रति लिटर रु.१३।००~~	प्रति लिटर रु.१३।५०
	२००९.१२.००	--हिमीकृत नगरिएको, ब्रिक्स मूल्य २० ननाघेको	~~प्रति लिटर रु.१३।००~~	प्रति लिटर रु.१३।५०
	२००९.१९.००	--अन्य	~~प्रति लिटर रु.१३।००~~	प्रति लिटर रु.१३।५०
		- भोगटेको रस(जुस); पमेलोको रस(जुस):		
	२००९.२१.००	--ब्रिक्स मूल्य २० ननाघेको	~~प्रति लिटर रु.१३।००~~	प्रति लिटर रु.१३।५०

	२००९.२९.००	--अन्य	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
		- अन्य कुनै एकल सिट्रस फलको रस (जूस):		
	२००९.३९.००	--ब्रिक्स मूल्य २० ननाघेको	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.३९.००	--अन्य	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
		-भुईकटहरको रस (जूस):		
	२००९.४९.००	--ब्रिक्स मान २० ननाघेको	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.४९.००	--अन्य	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.५०.००	-गोलभेडाको रस (जूस)	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.६९.००	--ब्रिक्स मूल्य ३० ननाघेको	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.६९.००	--अन्य	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.७९.००	--ब्रिक्स मूल्य २० ननाघेको	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.७९.००	--अन्य	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.८९.००	--त्र्यानवेरी (भ्याक्सिनियम म्याक्रोकार्पन, भ्याक्सिनियम अक्सिककस) को रस(जूस); लिङ्गनवेरी (भ्याक्सिनियम भाइटिस-आइडाएअ) को रस(जूस):	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.८९.९०	--- आँपको रस(जूस)	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.८९.९०	---अन्य	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
	२००९.९०.००	-रस (जूस)का मिश्रणहरु	~~प्रति लिटर रु.९३।००~~	प्रति लिटर रु.९३।५०
२१.०५	२१०५.००.००	कोको भएको वा नभएको आइसक्रिम र अन्य खानयोग्य आइस।	३०	३०
	२१०६.९०.२०	सुतीरहित पान मसला	~~प्रति किलो रु.८५०।-~~	प्रति किलो रु.८७५।-
	२१०६.९०.६०	सुतीरहित सुगन्धित सुपारी	~~प्रति किलो रु.३६५।-~~	प्रति किलो रु.३७५।-
	२२०२.९९.००	--अल्कोहल रहित बियर	प्रति लिटर रु.३५।-	प्रति लिटर रु.४५।-
	२२०२.९९.९०	---ईनर्जी ड्रिक्स	~~प्रति लिटर रु.५०।-~~	प्रति लिटर रु.५२।-
२२.०३		माल्टबाट बनाइएको बियर:		
	२२०३.००.९०	---५ प्रतिशत सम्म अल्कोहल भएको	~~प्रति लिटर रु.२३५।-~~	प्रति लिटर रु.२४०।-
	२२०३.००.२०	---५ प्रतिशतभन्दा बढी भएको	~~प्रति लिटर रु.२३५।-~~	प्रति लिटर रु.२४०।-
	२२०४.१०.९०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	~~प्रति लिटर रु.४४४।-~~	प्रति लिटर रु.४६०।-

२४०२.१०.००	-सुर्ती भएका सिगार, सेरुट र सानो सिगार (सिगारिलो)	~~प्रति खिल्ली रु.३०।-~~	प्रति खिल्ली रु.३१।-
	-सुर्तीको चुरोट (सिगरेट):		
२४०२.२०.१०	---फिल्टर नभएको	~~प्रति एम रु.७३०।-~~	प्रति एम रु.७५५।-
	---फिल्टर भएको:		
२४०२.२०.२१	----७० मि.मि. सम्म लम्बाइको	~~प्रति एम रु.१६९.०।-~~	प्रति एम रु.१७४०।-
२४०२.२०.२२	----७० भन्दा बढी ७५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	~~प्रति एम रु.२३००।-~~	प्रति एम रु.२३७०।-
२४०२.२०.२३	----७५ भन्दा बढी ८५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	~~प्रति एम रु.२९.७०।-~~	प्रति एम रु.३०६०।-
२४०२.२०.२४	----८५ मि.मि. भन्दा बढी लम्बाइको	~~प्रति एम रु.४०८०।-~~	प्रति एम रु.४२००।-
२४०२.९०.१०	---तयारी बिंडी	~~प्रति एम रु.९.४।-~~	प्रति एम रु.९.६।-
२४०२.९०.२०	---सबै प्रकारका सिगार	~~प्रति खिल्ली रु.३०।-~~	प्रति खिल्ली रु.३१।-
२४०२.९०.९०	---अन्य	~~प्रति खिल्ली रु.३०।-~~	प्रति खिल्ली रु.३१।-
२४०३.९१.००	--समरूपी (होमोजिनाइज्ड) वा पुननिर्मित (रिकन्स्ट्रुक्टेड) सुर्ती	~~प्रति कि.ग्रा. रु.४७५।-~~	प्रति कि.ग्रा. रु.५००।-
२४०३.९१.१०	---जर्दा, खैनी, नस (स्नफ), गुटखा र यस्तै सुर्ती मिश्रित तयारी वस्तुहरू	~~प्रति कि.ग्रा. रु.८५०।-~~	प्रति कि.ग्रा. रु.८८०।-
२४०३.९१.२०	---खुद्रा बिक्रीको लागि नराखिएको काटिएको सुर्ती (कट टोबाको); धुलो सुर्ती (डस्ट टोबाको)	~~प्रति कि.ग्रा. रु.४७५।-~~	प्रति कि.ग्रा. रु.४८०।-
२४०३.९१.३०	---चूना मिलाई खाने खुद्रा बिक्रीको लागि प्याकिङ गरिएको सुर्ती	~~प्रति कि.ग्रा. रु.४७५।-~~	प्रति कि.ग्रा. रु.५२०।-
२४०३.९१.९१	----हुक्का फलेवर	~~प्रति कि.ग्रा. रु.१४००।-~~	प्रति कि.ग्रा. रु.१५००।-
२४०३.९१.९९	----अन्य	~~प्रति कि.ग्रा. रु.४७५।-~~	प्रति कि.ग्रा. रु.५२०।-
२४०४.११.००	--सुर्ती भएको वा पुननिर्मित सुर्ती	~~प्रति कि.ग्रा. रु.४७५।-~~	प्रति कि.ग्रा. रु.५२०।-
	--अन्य, निकोटिन भएको:		
२४०४.१२.१०	---विद्युतीय चुरोट (भेप)	~~प्रति कि.ग्रा. रु.४७५।-~~	४० प्रतिशत
२४०४.१२.२०	---अन्य	~~प्रति कि.ग्रा. रु.४७५।-~~	४० प्रतिशत
२४०४.१९.००	--अन्य	~~प्रति कि.ग्रा. रु.४७५।-~~	४० प्रतिशत
३३०७.२०.००	-व्यक्तिगत गन्ध हटाउने र पसीना रोक्ने वस्तुहरू	१५	२०
३५०६.१०.००	-१ किलोग्रामभन्दा बढी खुद वजन (नेट तौल) नभएका, सेरेस (ग्लु) हरू	-	५

	३५०६.९९.००	--शीर्षक ३९.०१ देखि ३९.१३ सम्मका पोलिमरहरूमा वा रबरमा आधारित टॉसिने पदार्थ (एडहेसिभ) हरू	-	५
	३५०६.९९.००	--अन्य	-	५
	३८१९.००.१०	---हाइड्रोलिक ब्रेकको तरल द्रवहरू	-	१०
	३८१९.००.९०	---अन्य	-	१०
	३८२४.४०.००	सिमेन्ट-, मोर्टार र कङ्क्रीटका लागि तयारी योगशील पदार्थ) एडिटिभ (हरू	-	५
	३८२४.५०.००	-उच्च ताप सहन नसक्ने -नन) (रिफ्रयाक्टोरीमोर्टार र कङ्क्रीट	-	५
	३९१८.१०.१०	---टायलको रूपमा वा रोलमा रहेका भुईँ ढक्ने वस्तु (फ्लोर कभरिङ)	५	१०
	३९१८.१०.९०	---अन्य	५	१०
		-अन्य प्लाष्टिकहरूको:		
	३९१८.९०.१०	---टायलको रूपमा वा रोलमा रहेका ढक्ने वस्तु (फ्लोर कभरिङ)	५	१०
	३९१८.९०.९०	---अन्य	५	१०
	४८२३.६१.००	--बाँसका	-	१०
	४८२३.६९.००	--अन्य	-	१०
	४८२३.७०.००	-कागतको पल्पका ढलाई गरेर वा थिचेर बनाइएका वस्तुहरू	-	१०
७२.०७	सवै उपशीर्षक	अन्तःशुल्क हटाउने		अन्तःशुल्क हटाउने
	७६०४.१०.१०	--- अमिश्रित आल्युमिनियमको प्रोफाइलहरू	-	१०
	८४७१.३०.१०	---ल्यापटप र नोटबुक	-	५
		-धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:		
		---१० सिट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:		
	८७०२.४०.४१	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	-	५
	८७०२.४०.४९	----अन्य	-	५

		-अन्य गाडीहरू, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:		
		---अन्य ,मोटरको पिकपावर ५० किलोवाट ननाघने:		
	८७०३.८०.२१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	-	५
	८७०३.८०.२९	----अन्य	-	५
		---अन्य ,मोटरको पिकपावर ५० किलोवाट नाघने तर १०० किलोवाट ननाघने:		
	८७०३.८०.५१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	-	१५
	८७०३.८०.५९	----अन्य	१०	१५
		---अन्य ,मोटरको पिकपावर १०० किलोवाट नाघने तर २०० किलोवाट ननाघने:		
	८७०३.८०.६१	----अनएसेम्बल अवस्थाको	-	२०
	८७०३.८०.६९	----अन्य	२०	२०
		---अन्य ,मोटरको पिकपावर २०० किलोवाट नाघने तर ३०० किलोवाट ननाघने:		
	८७०३.८०.७१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	-	३५
	८७०३.८०.७९	----अन्य	४५	३५
		---अन्य ,मोटरको पिकपावर ३०० किलोवाट नाघने:		
	८७०३.८०.८१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	-	५०
	८७०३.८०.८९	----अन्य	६०	५०
		---अन्य		
	८७०३.८०.९१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	-	६०
	८७०३.८०.९९	----अन्य	६०	६०
८७.०४		सामान ढुवानी गर्ने अन्य मोटर गाडीहरू।		
		-अन्य, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:		
	८७०४.६०.९०	---अन्य, चारपाङ्गे गाडी	-	५

१४. मू.अ.करमा भएको परिवर्तन:-

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को
अनुसूची-१ लाई संशोधन गरी आर्थिक विधेयक, २०८१ द्वारा हटाइएका
वस्तु तथा सेवाहरूको सूची
(दफा ५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

समूह १: आधारभूत कृषि उत्पादनहरू		
०८.०४		खजुर, (छोहोरा) अन्जिर, भुँइकटहर, आभोकाडो, अम्बा, आँप, म्याङ्गोष्टीन, ताजा वा सुकेको ।
		अम्बा-, आँप र म्याङ्गोष्टीन:
	०८०४.५०.३०	---म्याङ्गोष्टीन
समूह २: आधारभूत आवश्यकताका वस्तुहरू		
४४.०१		बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (विलेट), हाँगा विगा वा दाउराको बाधेको बितो, वा यस्तै रूपमा; काठका चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल); काठ चिरेको धूलो, काठको अवशेष, रद्दी वस्तु, मुढो, त्रिकेट (थिचेर बनाइएको चक्का), पेलेट वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको वा नगरिएको ।
		-बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (विलेट), हाँगाविगा, दाउराको बाधेको बितो वा यस्तै रूपमा:
	४४०१.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)
	४४०१.१९.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)
४४.०२		एकत्रित गरिएको वा नगरिएको काठको गोल, खवटा (शेल) को वा बियाँ (नट) को गोल समेत ।
	४४०२.१०.००	-बाँसको
	४४०२.२०.००	-खवटा (शेल) वा बियाँ (नट) का
	४४०२.९०.००	-अन्य
समूह ३: जीवजन्तु तथा सोको उपज		
०२.०४		भेडा वा बाखाको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु ।
	०२०४.३०.००	-भेडाका पाठाको हिमीकृत) फ्रोजन (सिङ्गो शरीर) कारकस (हरू र आधा-शरीर) हाफ-कारकस (हरू
समूह ४: कृषि सामग्रीहरू		
३८.०८		कीटनाशक, कृन्तकनाशक, दुसीनाशक, झारपातनाशक, अंकुरणरोधी) एन्टिस्प्राउटिङ्ग (उत्पादनहरू र वनस्पति वृद्धि नियामक) प्लान्ट ग्रोथ रेगुलेटर(हरूर , विसङ्क्रामकहरू र खुद्रा विक्रीका स्वरूपमा वा प्याकिङ्गमा वा तयारी वस्तु वा सामग्रीहरूको रूपमा राखिएका यस्तै उत्पादनहरू)उदाहरणको लागि, गन्धकले उपचार गरेको धागो) ब्याण्ड(, सलेदो) विक्स (तथा मैन्वतीहरू र झिङ्गा फसाउने कागज) फ्लाइपेपर (हरू) ।
		-अन्य:
		--कीटनाशक पदार्थहरू (इन्सेक्टीसाइड्स):
	३८०८.९१.९०	---अन्य
	३८०८.९२.००	--दुसीनाशक पदार्थहरू (फङ्गीसाइड्स) हरू
	३८०८.९३.१०	---झारपातनाशक (हर्विसाइड्स) हरू

	३८०८.९९.९९	---मुसानाशक उत्पादन
८२.०९		निम्न हाते औजारहरू: कोदालो, साभेल, गैती, पिक, चाँदि (हो), काँटा)फोर्क(र दाँते रिक्क(; बन्चरो, खुर्पा (बिल हूक) र यस्तै काट्ने वा चिर्ने औजारहरू; बोट बिरूवा छाँट्ने एकै हातले चलाउने जुनसुकै किसिमका कैंची; दरौती (स्साइथ), हँसिया, खुर्पी, झाडी छाँट्ने दुई हातले चलाउने कैंची, किलो वा पच्चड (टिम्बर वेज) र कृषि, वागवानी वा वनजङ्गलको काममा प्रयोग हुने अन्य औजारहरू ।
		-कोदालो र सावेलहरू:
	८२०९.९०.९०	---अन्य (सावेलहरू)
<p>(१) द्रष्टव्यको बुँदा नम्बर (५) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको । दाना तथा पशुपन्छी उद्योगले पैठारी गर्ने भन्सार दरवन्दीको भाग २३, २८ र २९ मा पर्ने फिडसप्लिमेन्टका कच्चा पदार्थहरू, उपशीर्षक २५२९.००.०० को चुनढुङ्गाको धुलो ।</p>		
समूह ५: औषधि उपचार तथा यस्तै स्वास्थ्य सेवाहरू		
३०.०२		मानव रक्त; रोगको उपचार, रोकथामका लागि तयार गरिएको वा रोगलाई निदान गर्ने प्रयोजनका लागि बनाएको जीवजन्तुको रगत, एन्टिसेरा र अन्य रक्त खण्डहरू र रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू, परिवर्तन गरिएको वा नगरिएको वा जीव प्रद्योगिकीय प्रक्रियाहरू (बायो टेक्नोलोजिकल प्रोसेसेज) को माध्यमबाट उपलब्ध भएको वा नभएको; खोपहरू, विषालु पदार्थ (टक्सिन) हरू, सूक्ष्म-जीवाणुका कल्चरहरू (मर्चाहरू बाहेक) र यस्तै उत्पादनहरू; परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका कोषिका संवर्द्धन सेल कल्चर (हरू) ।
		-अन्य:
	३००२.९०.९०	---परीक्षण किट्स (ड्याग्नोस्टिक किट्स)हरू
	३००२.९०.९०	---अन्य
३०.०५		नरम कपासको अस्तर (वाडिङ्ग), जाली (गज), पट्टी (ब्याण्डेज) र त्यस्तै सामानहरू (उदाहरणको लागि पट्टी (ड्रेसिङ्ग), टाँसिने प्लाष्टरहरू, लेपहरू (पोल्टिस), औषधि तत्वले संसिक्त (इम्प्रिगनेट) गरिएको वा बाहिरपट्टि लेप लगाएको (कोटेड) वा औषधि, चिरफार, दन्त्यचिकित्सा वा पशुचिकित्साको उद्देश्यको लागि खुद्रा बिक्रीको पुलिन्दा वा आकारमा राखिएको ।
		-घाउमा लगाउने टाँसिने पट्टी (ड्रेसिङ्ग)हरू (र टाँसिने तह)लेयर (भएका अन्य वस्तुहरू:
	३००५.९०.२०	---पट्टी (बैण्डेज)
३७.०९		कागज, कागजगाता वा कपडा पदार्थहरू बाहेक जुनसुकै पदार्थ) म्याटेरियल (को समतल) प्ल्याट(, प्रकाशग्राही) सेन्सिटाइज्ड (र नखोलिएको(अनएक्सपोज्ड) छायोचित्रण (फोटोग्राफी) सम्बन्धी प्लेटहरू र फिल्म; समतल, प्रकाशग्राही, नखोलेको, प्याकमा भएको वा नभएको तत्काल छापिने फिल्म) इन्स्ट्यान्ट प्रिन्ट फिल्म(।
	३७०९.९०.००	-एक्स-रे को लागि
<p>(१) द्रष्टव्यको बुँदा नम्बर (१०) मा रहेको "उपशीर्षक ९०१८.९९.९० मा पर्ने फलो साइटोमिटर" का सट्टामा "उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने भिडियो स्कोप, क्याथल्याव, हर्ट लङ्ग मेशिन र डिफ्रीब्रिलेटर" भन्ने शब्दहरू राखिएको ।</p>		

समूह ९: यान्त्रवाहक यातायात तथा ढुवानी सेवाहरू		
<p>(१) "सार्वजनिक यान्त्रवाहक यातायात (केबुलकार बाहेक)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सार्वजनिक यान्त्रवाहक यातायात (हवाई यातायात तथा केबुलकार बाहेक)" भन्ने शब्दहरू राखिएको ।</p>		
समूह ११: अन्य वस्तु तथा सेवा		
६२.११		ट्रयाक सुटहरू, स्की सुटहरू र पौडिंदा लगाउने लुगाहरू; अन्य लुगाफाटाहरू ।
		पुरुष - वा केटाहरूका अन्य लुगाफाटाहरू:
		--सुतीको:

	६२११.३२.२०	--- लुङ्गी र धोती
		महिला- वा केटीहरूका अन्य लुगाफाटाहरू:
		--सुतीको:
	६२११.४२.२०	--- साडी, लुङ्गी र धोती
७१.०१		परिष्कार गरिएको वा नगरिएको वा स्तर छुट्याएको वा नछुट्याएको तर नउनेको, नजडिएको वा सेटमा नराखिएको, प्राकृतिक वा सम्बर्धित मोती; परिवहनको सुविधाका लागि अस्थायी रूपमा उनेको प्राकृतिक वा सम्बर्धित मोती ।
	७१०१.१०.००	-प्राकृतिक मोतीहरू
		-सम्बर्धित मोतीहरू:
	७१०१.२१.००	--परिष्कार नगरिएको
	७१०१.२२.००	--परिष्कार गरिएको
८४.२१		अपकेन्द्रित (सेन्ट्रिफ्यूज) हरू, अपकेन्द्री शोषक (सेण्ट्रिफ्यूगल ड्रायर) हरू समेत; तरलपदार्थ र ग्याँसलाई छान्ने (फिल्टरिङ) वा शुद्धीकरण गर्ने (प्यूरिफाइड) यन्त्रावली र उपकरणहरू ।
		-अपकेन्द्रित (सेन्ट्रिफ्यूज), अपकेन्द्री शोषक (सेण्ट्रिफ्यूगल ड्रायर) हरू समेत:
	८४२१.२१.००	--पानी छान्न वा परिशोधन गर्नको लागि
८४.७९		यस भागको अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, निर्दिष्ट एकल कार्य मात्र (इनडिभिजुअल फङ्क्सन्स)सम्पादन गर्ने क्षमता भएका यन्त्र र यान्त्रिक उपकरणहरू ।

(आ) अन्य वस्तु तथा सेवाहरू

(१) बुँदा नम्बर (१) र (२) हटाईएको (माथि तालिकामा समायोजन भएको)।

(२) बुँदा नम्बर (१२) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको।

जलविद्युत उत्पादन, वितरण र प्रसारणलाईन आयोजनाको लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी औजार र सोसँग सम्बन्धित पार्टपूजा तथा त्यस्ता उपकरण निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ लगानी बोर्डको (स्टील सिट) स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो बोर्डको, वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो केन्द्रको र अन्य आयोजनाको हकमा (नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालन हुने आयोजना समेत) विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित जलविद्युत आयोजना वा सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले पैठारी गरी आयोजनालाई आपूर्ति गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।"

(३) बुँदा नम्बर (१३) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको।

संवत् २०८२ साल चैत्र महिनासम्म वित्तीय व्यवस्थापन (फाइनान्सियल क्लोजर) सम्पन्न भएका दुईसय मेगावाट भन्दा बढी क्षमताका जलाशय तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको लागि लगानी बोर्डबाट स्वीकृत हुनेको हकमा सो बोर्डको र अन्यको हकमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालन हुने आयोजना समेत (विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजनाको प्रवर्द्धक, आयोजना वा सोको ठेकेदारले पैठारी गर्ने निर्माण उपकरण, प्लाण्ट, मेशिनरी औजार एवं सोको सम्बन्धित पार्टपूजा, विष्फोटक पदार्थ, पेनस्टक पाइप तथा स्टील प्लेटहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।"

तर यस बुँदा बमोजिम सिफारिस गर्दा जलविद्युत आयोजनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसार सिफारिस गर्नु पर्नेछ।

(४) बुँदा नम्बर (१४) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको।

"कूटनीतिक नियोग, परियोजना, व्यक्ति र अन्य निकायहरूले (सरकारी एवं गैरसरकारी सङ्घ संस्था) महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सुरु उत्पादन वर्षले १० वर्ष नाघेका वा कूटनीतिक नियोग र कूटनीतिक कर्मचारीले प्रयोग गरेका तर १० वर्ष व्यथित नभई दुर्घटना वा प्राविधिक कारणले संचालन हुन नसक्ने पुराना सवारी साधन अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्रयाप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधनमा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने छैन।"

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को
 अनुसूची-१ लाई संशोधन गरी आर्थिक विधेयक, २०८१ द्वारा थप गरिएका

वस्तु तथा सेवाहरूको सूची
 (दफा ५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

समूह १: आधारभूत कृषि उत्पादनहरू		
०७.०१		आलुहरू, ताजा वा चिसो पारेको ।
	०७०१००.९०.	-अन्य
०७.०३		प्याज, छ्यापी, लसुन, डुन्डु र यस्तै जातिका अन्य वनस्पतिहरूताजा वा , चिस्याइएका ।
	०७०३००.१०.	प्याज र छ्यापीहरू-
०८.०८		स्याउ, नासपाती र क्विन्स, ताजा ।
	०८०८००.१०.	स्याउ
समूह ३: जीवजन्तु तथा सोको उपज		
०२.०४		भेडा वा बाखाको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु ।
	०२०४००.५०.	-बाखाको मासु

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को
 अनुसूची-२ लाई संशोधन
 अनुसूची-२
 १दफा ७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)
शून्य दरमा कर लाग्ने वस्तु तथा सेवा

(१) बुँदा नम्बर (८) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको ।

"अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएका स्कूटर ।"

(२) बुँदा नम्बर (१०) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको ।

"नेपाल सरकार, बन तथा वातावरण मन्त्रालय, वातावरण विभागको सिफारिसमा विद्युतीय सवारीमा प्रयोग हुने स्वदेशी उद्योगबाट उत्पादन भएका उपशीर्षक ८५०७.२०.०० मा पर्ने डिप साइकल लिड एसिड ब्याट्री ।"